

Pieter Zeeman en de Tweede Fase

Inleiding

Vanaf het schooljaar 1999-2000 hebben ook op onze school ingrijpende wijzigingen plaatsgevonden in de bovenbouw van havo en vwo. Een brede algemene vorming en een goede voorbereiding op het vervolgonderwijs zijn de doelstellingen waarop de vernieuwing van de Tweede Fase van havo en vwo is gebaseerd. De inhoudelijke vernieuwing heeft vorm gekregen in een breed studiepakket dat profiel genoemd wordt. De nieuwe didactische aanpak is gericht op het stimuleren van actief en zelfstandig leren. Deze aanpak krijgt vorm in de ontwikkeling van het studiehuis.

Profielen

Met ingang van augustus 1999 is dus zowel voor de bovenbouw havo als vwo de inrichting van het onderwijs gebaseerd op de 'Wet op de Tweede Fase'.

Een belangrijk kenmerk van de vernieuwing van het programma havo/ vwo is het verdwijnen van de vrije keuze van de examenvakken. In plaats daarvan zijn de profielen gekomen. Een profiel is een samenhangend onderwijsprogramma dat voorbereidt op een groep van verwante opleidingen in het hoger onderwijs.

Leerlingen kunnen kiezen uit vier profielen:

- C&M: Cultuur en Maatschappij
- E&M: Economie en Maatschappij
- N&G: Natuur en gezondheid
- N&T: Natuur en Techniek

Ieder profiel geeft na het behalen van een diploma toegang tot de studierichtingen die er het meest op aansluiten. Vanuit het profiel E&M zijn vrijwel alle economische studierichtingen bereikbaar en vanuit het profiel N&G liggen gezondheids- en medische opleidingen op hbo of universiteit het meest voor de hand.

Deze vier profielen gelden voor havo en vwo vanaf het 4^e leerjaar.

Met ingang van augustus 2007 hebben de opbouw van de profielen, de inhoud van de vakken en de exameneisen door de Herijking van de Tweede Fase gezorgd voor grote veranderingen. Ieder profiel is vanaf 2007 opgebouwd uit een gemeenschappelijk deel, een profieldeel met verplichte vakken, een profieldeel met keuzevakken en een vrij deel.

Gemeenschappelijk deel

Op het havo bestaat het, verplichte, gemeenschappelijk deel uit de volgende vakken: Nederlands, Engels, maatschappijleer, culturele en kunstzinnige vorming en lichamelijke opvoeding. Op het vwo bestaat dit gemeenschappelijke deel uit de volgende vakken: Nederlands, Engels, een 2^e moderne vreemde taal, algemene natuurwetenschappen, maatschappijleer, culturele en kunstzinnige vorming en lichamelijke opvoeding.

Profieldeel met verplichte vakken en profielkeuzevakken.

Dit deel van het profiel bevat bij beide schooltypes vakken die gericht zijn op het gekozen profiel. Kiest een leerling het profiel C&M dan krijgt hij veel talen, geschiedenis en cultuur te verstouwen, kiest iemand voor een natuurprofiel, NG of NT, dan staan biologie, wiskunde, scheikunde en natuurkunde veelvuldig op het lesrooster. Er is één profiel zonder wiskunde: het Havo Cultuur en Maatschappij profiel.

Vrij deel

In het vrije deel kan een leerling een of meerdere vakken uit een ander profiel kiezen, maar ook vakken als management en organisatie en informatica.

Een deel van dat vrije deel zal de leerling vullen met niet vakgebonden activiteiten. Op Pieter Zeeman proberen we de maatschappelijke betrokkenheid van onze leerlingen te stimuleren: als jeugdtrainer actief zijn bij een sportclub of een andere vereniging, als vrijwilliger werken in het dierenasiel, een jeugdsoos samen met anderen draaiend houden, een cursus volgen bij het Rode Kruis of binnen school actief zijn als lid van de leerlingenraad, de redactie vormen van een schoolkrant of week in week uit repeteren voor een musical of een dansvoorstelling. Wij vinden dat je daar veel van leert: over én van een ander, maar meer nog over jezelf!

Studielasturen

In de Tweede Fase is de term “studielasturen” inmiddels een bekend begrip. Leerlingen worden geacht 1600 uur per jaar te besteden aan schoolse zaken.

Dat zijn de lessen, het huiswerk, het bezoeken van open dagen, werkweken, stages en de activiteiten in de vrije ruimte. Uiteraard werken niet alle leerlingen even snel of langzaam, daarom is dit uren aantal een richtlijn en kan per leerling verschillen.

Studiehuis

Een ander aspect van de Tweede fase is het studiehuis. Scholen zullen zich geleidelijk ontwikkelen tot studiehuis, waarin leerlingen in toenemende mate zelfstandig hun werk zullen doen. De maatschappij vraagt om mensen die breed en algemeen gevormd zijn en die in staat zijn hun kennis, inzicht en vaardigheden effectief aan te wenden in uiteenlopende situaties.

Op dit moment zijn we op Pieter Zeeman volop bezig na te denken over de organisatie en de inhoud van ons onderwijs.

Actief is een belangrijk kernwoord op Pieter Zeeman. Concreet betekent dit dat de leerling alle uren die hij op school is, actief aan het werk is: zelfstandig, samen met andere leerlingen, samen met een vakdocent. Omdat elke leerling een eigen leerstijl heeft, willen we structuur bieden aan de zwakkere leerlingen en ruimte scheppen voor de sterkere leerlingen. Leerlingen moeten keuzemogelijkheden hebben en worden uitgedaagd om talenten te ontplooiën. In dit kader past de ‘eigen’ afdeling van onze Bovenbouw; de leerlingen hebben een eigen plek binnen de school waar zij zelfstandig maar met de mogelijkheid om gebruik te maken van hulp en advies van docenten aan het werk kunnen. In deze afdeling kunnen zij bovendien in ruime mate beschikken over computerapparatuur.

Examens

Het examen zal uiteenvallen in een landelijk deel (het centraal examen) en een deel dat door de school wordt georganiseerd (het schoolexamen). Dit schoolexamen heeft de vorm van een examendossier. Dit dossier bevat dus alle onderdelen van het schoolexamen. De eisen voor deze schoolexamens, die overigens al in de vierde klas beginnen, zijn vastgelegd in de examenprogramma's. Vanaf 2007 hebben scholen steeds meer ruimte gekregen schooleigen keuzes te maken bij de vorm en inhoud van de schoolexamens. Bij de examens zal de computer in de komende jaren een grotere rol gaan spelen.

Aansluiting onderbouw/bovenbouw

Bij alle activiteiten die leerlingen ondernemen speelt eigen verantwoordelijkheid, het nemen van initiatieven en zelfstandigheid een steeds grotere rol.

In het derde jaar havo en vwo wordt door de decaan, de mentoren en de docenten uitgebreid aandacht besteed aan de profielkeuze en de studiehouding. Een profielkeuze week is een belangrijk onderdeel bij het kiezen van het profiel dat het beste past bij een leerling. In de voorlichting hierover spelen bovenbouwleerlingen ook een rol: zij zijn uiteindelijk ervaringsdeskundigen!

